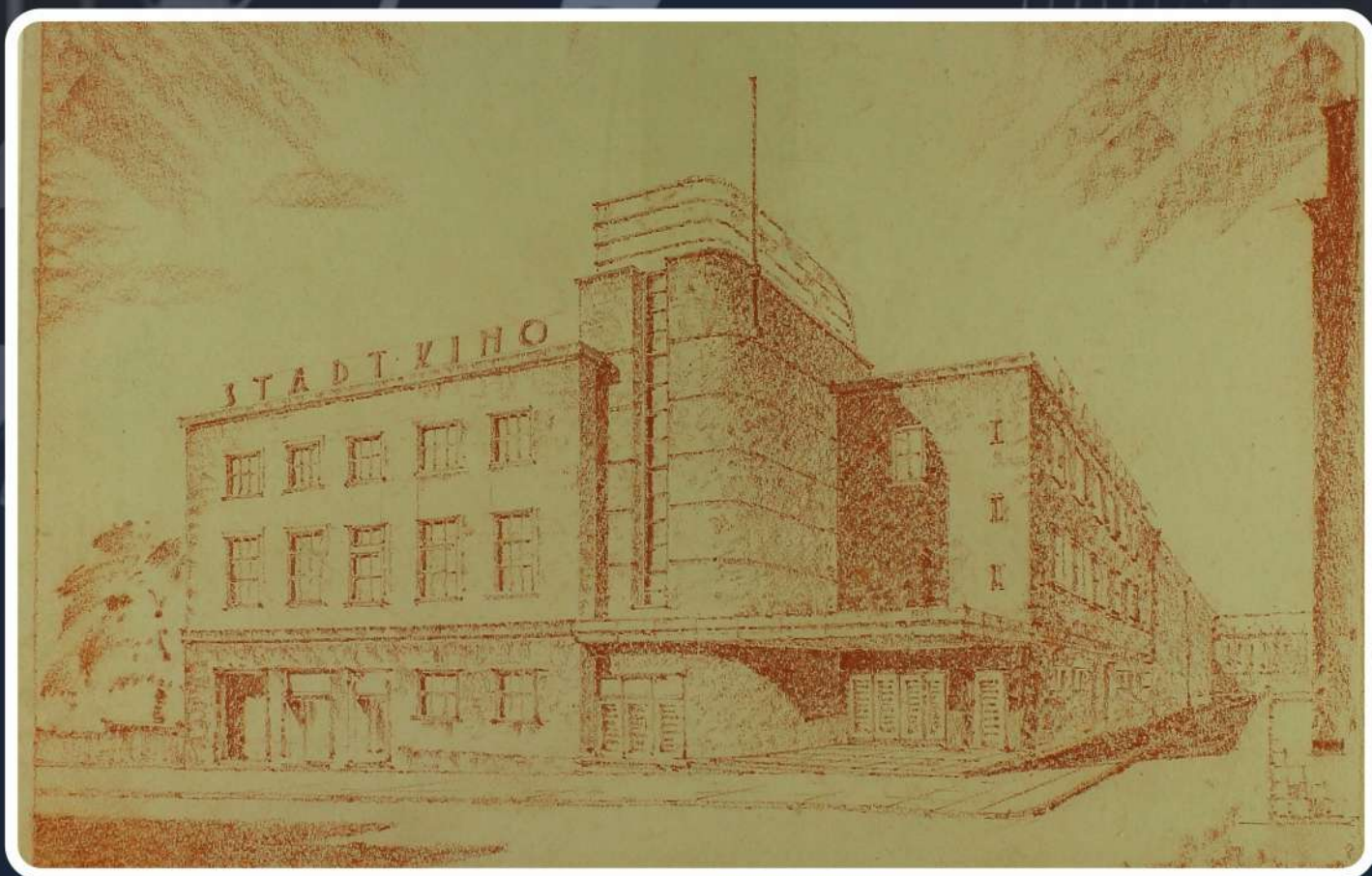

90 LET PROMÍTÁME FILMY V NOVÉM JIČÍNĚ

25. prosinec 2020

Realizace:
Městské kulturní středisko Nový Jičín, p. o.

Grafické práce:
Andrea Kempová

Autor:
Radek Polách

Spolupráce:
Muzeum Novojičínska, p. o.
Státní okresní archiv Nový Jičín

Odborná spolupráce:
Iva Pollaková
Marek Grussmann

www.mksnj.cz / www.kinonovyjicin.cz

GENIUS LOCI NOVOJIČÍNSKÉHO KINA

Vítejte v městském Kině Květen v Novém Jičíně. Místo, ve kterém se dnes nacházíte, bylo před jeho výstavbou v roce 1930 součástí severozápadního cípu vnitřního středověkého hradebního systému. Nacházelo se zde několik městských domů. Uliční systém se do současné podoby utvářel od 40. let 19. století, kdy byly probourávány městské hradby a uvolňován tak prostor pro napojení na novojičínskou okružní třídu. Ta je dnes stále součástí hranice dnešní městské památkové rezervace. Novojičínská okružní třída zahrnuje v základu ulice Tyršova, Štefánikova, Sokolovská a Generála Hlaďo. Na místě dnešního kina se na sklonku 19. století nacházela sladovna lihovárníka Josefa Herze a dům Josefa Freisslera. Kíno stojí na průsečíku ulice Havlíčkovy a Resselovy. Havlíčkova ulice nese své jméno od roku 1945, k roku 1855 se označovala jako Pivovarská ulice vzhledem k pivovaru, který zde stál, v roce 1879 dostala ulice jméno podle významného novojičínského purkmistra Augusta Legera – Legergasse. Kolmo k ní stojí ulice, která se nazývala v minulosti mezi místními Drábská ulička nebo také Židovská, až roku 1879 dostala oficiální název Rättiggasse. Německý název byl v roce 1945 pozměněn na současný Resselova ulice. Josef Ressel byl vynálezcem lodního šroubu. Stalo se tak i díky novojičínskému konstruktéru a podnikateli Johannu Fichtnerovi, který v době Resselových výzkumů působil jako ředitel schwarzenberských strojírny ve městě St. Stefan ve Štýrsku a byl jeho spolupracovníkem. Mimochodem Johann Fichtner je autorem nejstaršího parního stroje na území bývalého Rakouska-Uherska, který můžete shlédnout v Technickém muzeu ve Vídni.

Veduta Nového Jičína z roku 1744 od Jana Ignáce Čapka, detail
Foto: Muzeum Novojičínska

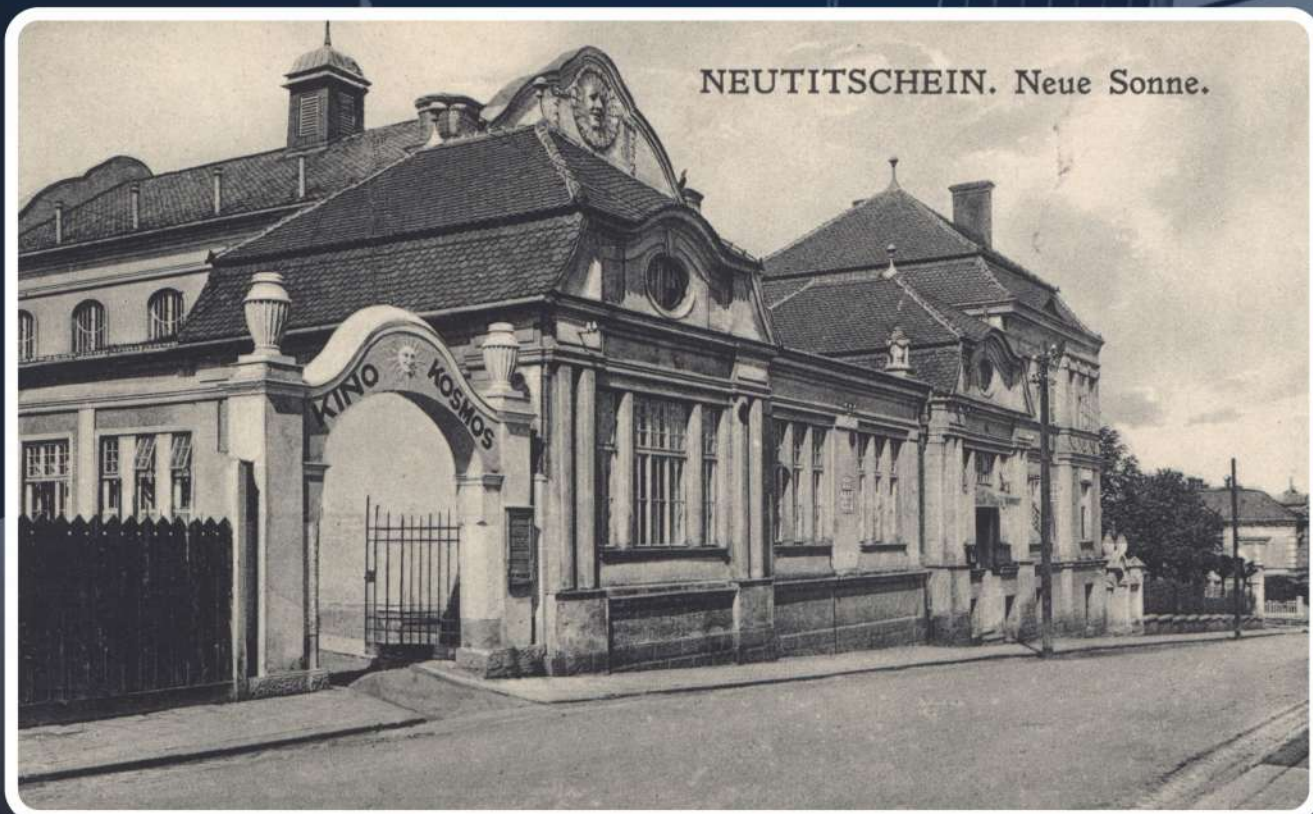
Situační plán Nového Jičína z konce 19. století, detail
Foto: Muzeum Novojičínska

PRVOPOČÁTKY KINA V NOVÉM JIČÍNĚ

Málokdo dnes ví, že hlavním zakladatelem kinematografie a vynálezcem filmu byl americký vědec a podnikatel Thomas Alva Edison. Svým patentem zdokonalené žárovky ovlivnil vývoj kamerového systému a umožnil tak dnešní filmovou projekci. Již na počátku 20. století se začínaly v Novém Jičíně objevovat první kinematografické počiny. Existence prvního kina v Novém Jičíně se datuje k roku 1902, kdy zde vystupovaly dvě putovní kinoprojekce. V místním Německém spolkovém domě posléze hostovalo elektrické divadlo podnikatelů Öse und Saxinger, následováno firmou Kummings Wiener Weltbioskop. Na novojičínském náměstí rovněž probíhaly představení cestovních biografů. Od roku 1911 byla v sále hostince „Nové slunce“ pravidelně uskutečňována představení firmy Streublovo novojičké elektrické kino, které později neslo název Kino Kosmos. První světová válka však provoz obou zdejších biografů přerušila. Po vzniku Československé republiky se obě firmy spojily a nadále provozovaly svou projekci pro své návštěvníky. Taktéž Dělnický dům v Novém Jičíně se několikrát stal svědkem kinoprojekce.

Německý spolkový dům Novém Jičíně na fotografii z počátku 20. století
Foto: Muzeum Novojičína

Restaurace Nové Slunce a vstup do Kina Kosmos, 20. léta 20. století
Foto: Muzeum Novojičína

ARCHITEKT NOVOJIČÍNSKÉHO KINA – LEO KAMMEL

Projektant novojičínského městského kina Leo Kammel (*15.3.1885, Kamenický Šenov – †25.7.1948, Vídeň) se narodil do úspěšné podnikatelské rodiny, jeho otec Willibald Kammel senior byl sklářský podnikatel v Kamenickém Šenově. Starší bratr Willibald Kammel se stal ředitelem Bundeslehrerakademie ve Vídni. Od roku 1905 byl Leo Kammel žákem architekta Jana Kotěry na Akademii výtvarných umění v Praze. Od roku 1913 pracoval Leo Kammel jako soukromý projektant převážně v císařském hlavním městě Vídni, své realizace však zanechal také v dalších částech tehdejšího Rakouska a Československa. Od roku 1929 přednášel na Technické vyšší škole ve Vídni. Městské zastupitelstvo v Novém Jičíně se na svém zasedání 22. dubna 1930 rozhodlo realizovat projekt městského kina. Vyhlášený konkurz na stavbu nakonec ze tří projektů vyhrál právě Leo Kammel. Svým architektonickým počinem funkcionalistického řešení se zapsal do dějin architektury Nového Jičína.

Základní vybrané realizace Leo Kammela:

- 1925 Obytný komplex Bernardgasse 38, Vídeň
- 1914 Nájemní domy, Rosensteingasse 84 - 86, Vídeň
- 1914 Nájemní dům, Haydngasse 14, Vídeň
- 1925 Obytný komplex obce vídeňské, Bernardgasse 38, Vídeň
- 1926-1930 Obytný dům s prostory křesťanského nakladatelství, Blindengasse 65, Vídeň
- 1926-1927 Kostel církve metodistů, Bennogasse 11, Vídeň
- 1927 Venkovský dům, Baden, Valeriestrasse 5, Baden
- 1927 Kino, Krnov
- 1927 Kino, Beethovengasse 2a, Baden
- 1927-1928 Obytný komplex obce vídeňské, D'Orsaygasse 3 – 5, Vídeň
- 1927-1928 Obytný komplex Alpine Montan, Im Tal 147, Leoben
- 1927-1928 Obytný komplex obce vídeňské, Döblinger Gürtel 10, Vídeň
- 1930 Nájemní dům, Döblinger Hauptstrasse 52, Vídeň
- 1930 Městské kino, Havlíčkova 100/6, Nový Jičín
- 1930-1931 Obytný komplex obce vídeňské „Skarethof“, Diefenbachgasse 49 – 51, Vídeň
- 1930-1931 Obytný komplex „Austria“, Salesianergasse 1b/Grimmelshausengasse 6 – 8, Vídeň
- 1933 Výškový dům (společně s F. Angelo Pollakem), Laurenzerberg 3, Vídeň
- 1931-1932 Obytný komplex obce vídeňské, Gablenzgasse 35 – 37, Vídeň
- 1935 Stanoviště vídeňské městské ochrany, Stephansplatz/Rotenturmstrasse, Vídeň (zbouráno)
- 1938 Deutsches Volkstheater Vídeň, prostory pro Adolfa Hitlera, Museumsstrasse 2a, Vídeň
- 1939 Lóže pro Adolfa Hitlera v Raimundtheaters, Vídeň (společně s F. Zyemerem)
- 1947 Vídeňské národní divadlo, Museumsstrasse 2a, Vídeň (rekonstrukce)
- 1947-1948 Nájemní dům, Wattmannngasse 5, Vídeň (rekonstrukce)
- 1948-1950 Radnice, Neuenkirchen
- 1948-1950 Obytný komplex, Siebenbrunnengasse 36, Vídeň

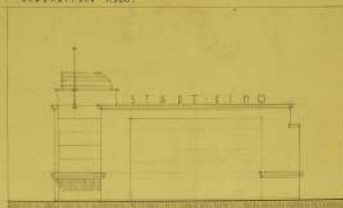
KINO · NEUTITSCHEN.
SCHAUBILD.

KINO · NEUTITSCHEN.

TRAFCIT · 1:1000

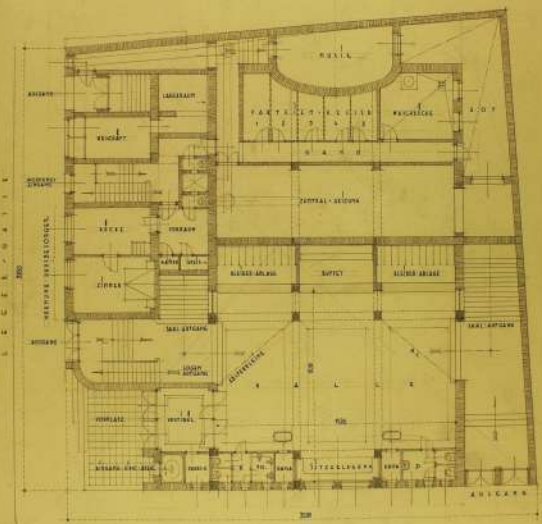

TRAFCIT · 1:1000

KINO · NEUTITSCHEN.

TRAFCIT · 1:1000

KUBIKM · 1.100
STRAUCH · 1.100

1:1000

ZAHÁJENÍ PROVOZU MĚSTSKÉHO KINA

Náklady na výstavbu městského kina v Novém Jičíně dosáhly pro město vcelku vysokých finančních částek. Samotná stavba stála téměř 2,8 miliónu tehdejších Korun československých, dalších více než 300 tisíc stálo interiérové vybavení, na 131 tisíc korun strojový park. V rámci inventáře se muselo investovat skoro 40 tisíc korun a dalších více než 230 tisíc si vyžádala aparatura Klangfilmu. Právě tato společnost založená v roce 1928 jako kooperace společností Siemens a AEG byla důležitým dodavatelem technologií pro novojičínské kino. Celkové náklady na stavbu se nakonec vyšplhaly na 3,576.335 Kč. Platba byla podpořena ze strany Spořitelny v Krnově, Německé spořitelny v Libavě a Novojičínské spořitelny, která se nacházela přímo v budově zdejší radnice. Nejdůležitějšími postavami této myšlenky byli tehdejší starosta Ernst Schollich, mezi dalšími osobnostmi lze jmenovat Paula Zieglera, Aloise Lenička, Narzise Kamlera, Alfreda Sobeka, Bedřicha Hýžu a Klaudia Bechného. Městské kino každoročně až do období druhé světové války promítalo více než 100 programů a jeho celoroční návštěvnost se pohybovala na více než 150 tisíc diváků. Výtěžek ze vstupného připadnul do městského rozpočtu, které s výjimkou krátkého období se vždy označovalo jako městské kino.

Interiér kina v Novém Jičíně krátce po jeho otevření veřejnosti, 30. léta 20. století
Foto: Muzeum Novojičínska

Přední partie městského kina s osvětlením, 30. léta 20. století
Foto: Muzeum Novojičínska

VÝSTAVBA MĚSTSKÉHO KINA

Městské zastupitelstvo se v roce 1930 rozhodlo zakoupit budovu staré sladovny Josefa Herze, která tehdy stála na místě dnešního Kina Květen. Moderní budova městského kina byla postavena na počátku světové hospodářské krize v roce 1930, a to právě na rohu dnešní Resselovy a Havlíčkovy ulice. Stavbu ve funkcionalistickém stylu navrhnul vídeňský architekt Leo Kammel. Budova kina byla v základu vystavěna novojičínskou stavební firmou Heinrich Czeike & Bruno Wondra ve spolupráci se železobetonářskou společností Ingenieure Ast & Co. z Opavy. Tato netradiční nárožní stavba byla pro filmové diváky zbudována ve dvou patrech a ve své době se stala chloubou Nového Jičína. Součástí kina byl nejen velký sál s balkónem, ale také různé administrativní místnosti a dva služební byty. V letním dni 1. července 1930 bylo započato s pracemi a již 25. prosince téhož roku bylo v nové budově kina odehráno filmové představení. Jako první byl promítán film „Bílý ďábel“, který byl natočen v roce 1930 podle povídky Lva Nikolajeviče Tolstého o kavkazském hrdinovi Hadži Muratovi, bojujícím za svobodu proti Rusům v době vlády cara Mikuláše I. Film produkovala společnost UFA – Film Verlein GmbH.

Propagační plakát filmu Der weisse Teufel z roku 1930
Foto: internetový zdroj wikipedia

Eröffnungs- = Vorstellungen des Kino-Neubaues

Donnerstag,

25.

Dezember
4. $\frac{1}{4}$, 7 und
 $\frac{1}{2}$, 9 Uhr

Der weiße Teufel

Ufa-Großfilm. Nach d. Novelle „Hadschi Murat“ v. Leo Tolstoi
In den Hauptrollen: Lil Dagover, Swan Mosjutin, Betty Aman

Freitag,

26.

Dezember
4. $\frac{1}{4}$, 7 und
 $\frac{1}{2}$, 9 Uhr

Mutterliebe

Das hohe Lied der Mutterliebe.

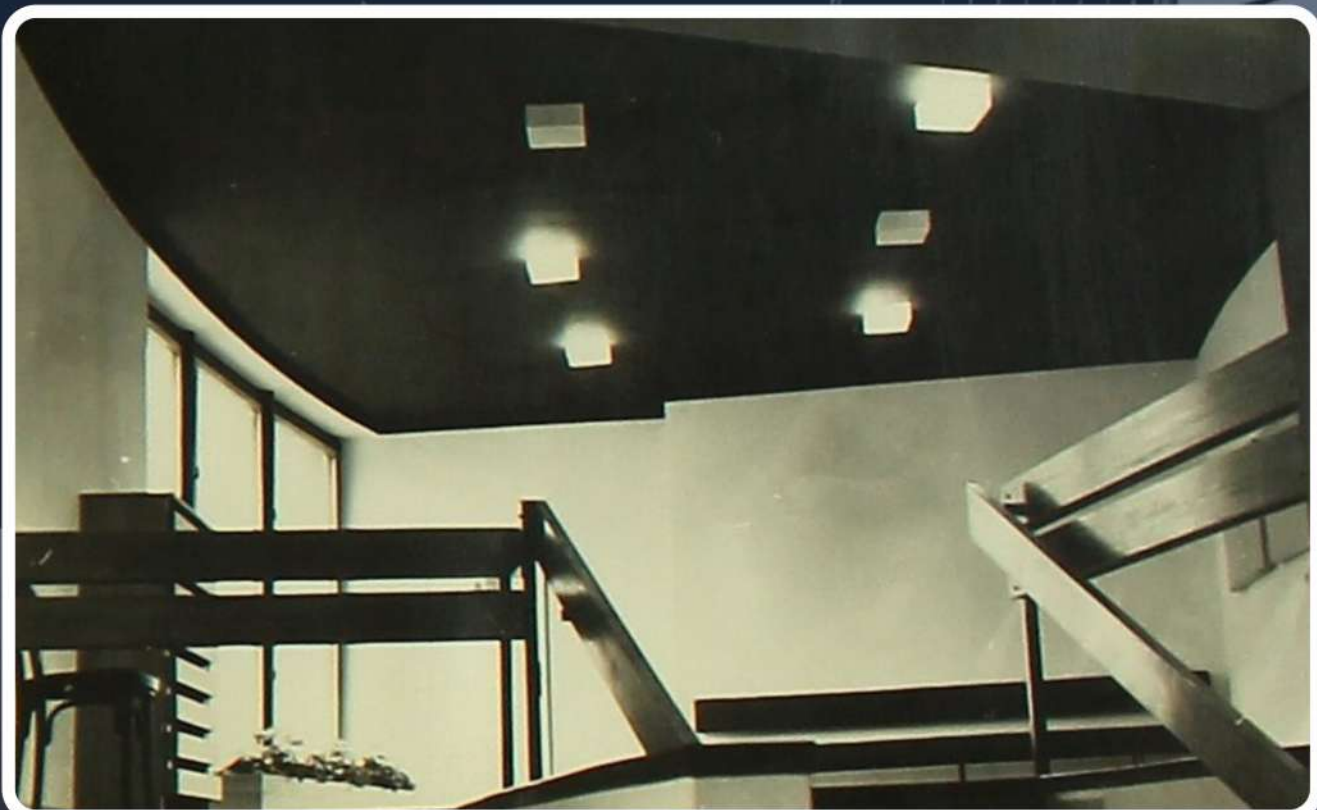
Upoutávka na první film v novojičínském městském kině „Bílý ďábel“ v novinách
Foto: Státní okresní archiv Nový Jičín

REKONSTRUKCE KINA V ROCE 1969

Každá stavba musí jednou projít po určitém období svou rekonstrukcí, zub času a vývoje techniky je neúprosný. Podobně se tomu stalo u novojičínského kina v roce 1969. V době architektonického stylu socialistického realismu se realizovala generální oprava exteriérů a interiérů městského Kina Květen, kterou provedl Okresní stavební podnik Nový Jičín. Dvacet let již tehdy působila tato stavební firma v Novém Jičíně a realizovala spoustu velkých i drobných rekonstrukcí a staveb v jeho historické části. Hlavní oslavy podniku se uskutečnily v polovině června 1969 za přítomnosti významných představitelů okresu, města a tehdejších stranických funkcionářů. Realizátor rekonstrukce se téhož roku zapojil do sdružení podniků vydávajících svůj vlastní závodní časopis „Stavbař“. Poslední velká readaptace novojičínského kina provedená Okresním stavebním podnikem Nový Jičín se výrazně promítla do jeho současné podoby.

Fotografie městského kina po rekonstrukci v roce 1969 z kroniky Okresního stavebního podniku Nový Jičín
Foto: Státní okresní archiv Nový Jičín

Fotografie městského kina po rekonstrukci v roce 1969 z kroniky Okresního stavebního podniku Nový Jičín
Foto: Státní okresní archiv Nový Jičín

PROGRAM

STÁTNÍHO KINA V NOVÉM JIČÍNĚ

od 3. května do 20. června t. r.

Předprodej vstupenek na všechna představení téhož dne začíná 2 hodiny před představením prvním - V neděli od 10 hod. do půl 12 hod.

Ceny míst: Lóže Kčs 11,-, křesla Kčs 9,-,
I. místo Kčs 7,-, II. místo Kčs 5,-, III. místo
Kčs 4,-

Změna programu vyhražena

Národní knihovna, Nový Jičín

B.R.

SOUBOJ

Řetěz napínavých příhod kolem pokusu německé tajné služby o únos sovětského vynálezce

Režie: V. Legošin — Hrají: Gribov, Bovskaja, Alosova, Lukjanov

Krátký film: „Nový čas č. 8“

Dodatkem: Československá filmová kronika č. 17

Pořad představení:	Pátek	3. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Sobota	4. května v 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Neděle	5. května v 15, 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Pondělí	6. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Úterý	7. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Středa	8. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Čtvrtek	9. května v 18 a 20 ¹⁵ hod.

Film jest mládeži nepřístupný!

Nový český detektivní film z prostředí pražské periferie podle detektivního románu Ed. Fikera „Zinková cesta“

Režie: Martin Frič

V hlavních úlohách: Dana Medřická a Jar. Marvan

Pozor! Aktuální reportáž, krátký film!
Frank mezi námi

Dodatkem: Československá filmová kronika č. 18

Pořad představení:	Pátek	10. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Sobota	11. května v 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Neděle	12. května v 15, 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Pondělí	13. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Úterý	14. května ve 20 ¹⁵ hod.
	Středa	15. května v 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Čtvrtek	16. května ve 20 ¹⁵ hod.

Film jest mládeži do 14 let nepřístupný

Osudy posádky sestřeleného letadla ve vzrušujícím sovětském filmu...

JEDNOU NOCI

Režie: Barnet

Hrají: Radčenko, Andrejev, Judin

Dodatkem: Československá filmová kronika čís. 23

Pořad představení:	Pátek	14. června ve 20 ¹⁵ hod.
	Sobota	15. června v 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Neděle	16. června v 15, 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Pondělí	17. června ve 20 ¹⁵ hod.
	Úterý	18. června ve 20 ¹⁵ hod.
	Středa	19. června v 18 a 20 ¹⁵ hod.
	Čtvrtek	20. června ve 20 ¹⁵ hod.

Film jest mládeži nepřístupný!

KINO KVĚTEN

Krátce po sklonku druhé světové války se Kino Květen opět vracelo do pohody kulturního života v Novém Jičíně. Vedle zahraničních titulů se promítala rovněž domácí produkce filmů. Rovněž tak je zajímavé sledovat úvazky zaměstnanců. Vedoucím kina byl Václav Zamrazil, mezi další pracovníky patřili uvaděčka, uklízečka, pokladní, zřízenec, kinooperatér, šatnářka. V roce 1966 před velkou rekonstrukcí kina byly zahájeny přípravné práce na nové elektroinstalaci za účasti tehdejšího náměstka Městského národního výboru Jana Reicha, Rudolfa Vahaly z Okresního národního výboru a Františka Čípa z odboru školství a kultury, dále pak Jiřího Kalivody jako projektanta Krajské památkové péče Ostrava a samozřejmě Václava Zamrazila. Dlouholetým vedoucím kina byl na sklonku 20. století Lubomír Svoboda.

Fotografie městského kina ze 70. let 20. století
Foto: Muzeum Novojičínka

Fotografie městského kina z 80. let 20. století
Foto: Muzeum Novojičínka

LETNÍ KINO VE SMETANOVÝCH SADECH

Při procházce areálem Smetanových sadů v Novém Jičíně jistě upoutá nově realizované architektonické dílo novojičínské radnice relaxační plochou a vodním prvkem za kaplí Bolestné Panny Marie zvané Španělská. Nachází se v prostoru bývalého bazénu, který byl v roce 1963 přestavěn jako letní kino. Vstupní brána kina, které spadalo pod Kino Květen, zahrnovala prostory pokladen. V rámci tehdejších norem byla k dispozici rovněž brána v severní části pro odchod diváků. Souhlas s projekčními pracemi tehdy vydávala Kinetotechnika Praha. Unikátní stavba lákala množství návštěvníků a její existence v době totality filmové návštěvníky přitahovala podobně jako americká venkovní kina se svobodným přístupem. Po roce 1989 se provoz kina i skrze problémy s hlavní promítací konstrukcí nezastavil. Přesto však v roce 2019 byl areál přestavěn za více než 16 milionů korun, které uhradilo město Nový Jičín z vlastních zdrojů. Souběžně s tím došlo k částečné rekonstrukci areálu, který ještě v 19. století sloužil jako novojičínský hřbitov.

Foto: Marie Machková

Foto: Marie Machková

KINO KVĚTEN V SOUČANOSTI

Vývoj technologií šel po roce 2000 velmi kupředu. Dotkl se rovněž i novojičínského Kina Květen. To se v dnešní době může pochlubit jedním z nejmodernějších vybavení. Disponuje například 3D technologií a špičkovým zvukovým systémem DOLBY STEREO. Neopomenutelná je rovněž výborná akustika sálu, bezbariérový přístup či infračervená smyčka pro sluchově postižené. Vlastník kina – Město Nový Jičín prostřednictvím provozovatele Městského kulturního střediska Nový Jičín, příspěvkové organizace, pravidelně investuje finanční prostředky nejen do vybavení, ale také do oprav této historické budovy, která byla dokončena v roce 1930 a 25. prosince téhož roku zde proběhlo první promítání filmu.

Historická fotografie novojičínského kina z kroniky města z 30. let 20. století
Foto: Státní okresní archiv Nový Jičín

Současná fotografie novojičínského městského kina
Foto: Ladislav Šmitke